บทคัดย่อ 414186

124186

ชื่อเรื่อง แบบทดสอบความพร้อมในการเรียน

ปี 2534

ความเป็นมา จุดมุ่งหมายประการหนึ่งของการจัดการศึกษาระดับอนุบาล และเด็กเล็ก ได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการเรียนให้แก่เด็ก เพื่อที่จะได้มีความสามารถพื้นฐานเพียงพอที่จะเรียนต่อในระดับประถมศึกษาได้ด้วยดี ส่วนวิธีการจัดเตรียมความพร้อมในการเรียนได้มีแนวความคิด และรูปแบบการจัดเตรียมความพร้อมสองรูปแบบ คือ มุ่งสอนให้เด็กอ่านออก เขียนได้ และคิดเลขเป็น โดยมีพฤติกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบที่คล้ายคลึงกับชั้นประถมศึกษา ทั้งนี้เพราะเชื่อว่าเด็กในวัยนี้สามารถเรียนรู้สิ่งที่เป็นนามธรรมได้ รูปแบบที่สองเป็นการจัดเตรียมโดยมุ่งเตรียมความพร้อมทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ และสังคม ส่วนด้านสติปัญญาเน้นการฝึกทักษะย่อยพื้นฐานทั้งนี้เพราะเชื่อว่าเด็กในวัยนี้ยังไม่พร้อมที่จะเรียนสิ่งที่เป็นนามธรรมตามแนวทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา ของเพียเจท์ (Piaget) ที่กล่าวว่าเด็กเล็กสามารถเรียนรู้ได้ดีจากสิ่งที่เป็นรูปธรรมเท่านั้น (หรรษา นิลวิเชียร 2532 : 36) แม้นวิธีการจัดการศึกษาระดับอนุบาล และเด็กเล็กจะมีแนวคิดและรูปแบบในการจัดสองรูปแบบก็ตาม แต่วิธีการจัดการศึกษาทั้งสองรูปแบบ ต่างก็มุ่งเตรียมความพร้อมในการเรียนสำหรับเด็กอนุบาล และเด็กเล็กเพราะเชื่อว่าความพร้อมในการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสัมพันธ์และมีส่วนเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของฮิลเดรท (Hildreth, 1950 : 12 อ้างถึงใน เผ่า เอี่ยมสะอาด 2528 : 13-14) ที่ว่าองค์ประกอบที่จะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทักษะใหม่และการปรับตัวให้เข้ากับโรงเรียน ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ เช่นองค์ประกอบความพร้อมทางสมอง ทางการรับรู้ ทางประสาทความรู้สึกที่ฉับไว ทางภาษา และทางการปรับตัว องค์ประกอบทางประสบการณ์เบื้องหลัง และสภาพร่างกาย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของ แอช เฮย์เดน (ASH - Hayden, 1987 : 1393) ที่ว่า องค์ประกอบที่จะทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนในโรงเรียน มีหลายองค์ประกอบแต่มีอยู่องค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญมากที่จะทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จดังกล่าว คือ ความพร้อมในการเรียนและพัฒนาการทุกส่วนของร่างกายที่ถือว่ามีวุฒิภาวะที่เหมาะสม

ด้วยเหตุที่ความพร้อมในการเรียนมีความสำคัญและมีผลเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตลอดจนผลการเรียนของนักเรียนในชั้นประถมศึกษา ดังนั้นการตรวจสอบความพร้อมในการเรียนของนักเรียนก่อนที่จะเรียนต่อในระดับประถมศึกษาจึงเป็นเรื่องที่สำคัญและควรกระทำ แต่แบบทดสอบที่ใช้

สำหรับทดสอบความพร้อมในการเรียนมีไม่มากนัก และส่วนใหญ่จะเป็นการสร้างแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนเฉพาะวิชาเช่นภาษาไทย หรือคณิตศาสตร์ แต่แบบทดสอบความพร้อมในการเรียนทางภาษาไทย หรือคณิตศาสตร์จะประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย ๆ หรือแบบทดสอบย่อย ๆ (Sub-test) หลายฉบับและแต่ละองค์ประกอบย่อย หรือแต่ละฉบับย่อยอาจมีความสัมพันธ์กัน หรือวัดในสิ่งเดียวกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นควรที่จะมีการสร้างแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนสำหรับทดสอบทั้งด้านพื้นฐาน คณิตศาสตร์ และภาษาไทย เพื่อตรวจสอบความพร้อมในการเรียนของนักเรียนก่อนที่จะเรียนต่อในระดับประถมศึกษา โดยจะคัดเลือกเฉพาะฉบับย่อยที่มีคุณภาพ และสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อสร้างแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนที่มีคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย นักเรียนชั้นเด็กเล็ก อนุบาลปีที่ 1 และอนุบาลปีที่ 2 ของอำเภอเมืองและอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่เรียนในปีการศึกษา 2528 และ 2530 จำนวนทั้งสิ้น 1,108 คน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างกระทำโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนพื้นฐานคณิตศาสตร์ และภาษาไทยและแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาไทย

ผลการวิจัย คุณภาพรายข้อของแบบทดสอบความพร้อมในการเรียน พื้นฐาน คณิตศาสตร์ และภาษาไทย ส่วนใหญ่ค่อนข้างง่าย แต่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในระดับพอใช้ได้ และดี ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนพื้นฐานอยู่ในระดับพอใช้ได้แต่แบบทดสอบความพร้อมในการเรียนคณิตศาสตร์ และภาษาไทยอยู่ในระดับดี ส่วนคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามโครงสร้างพบว่า นักเรียนอนุบาลปีที่ 2 กลุ่มที่มีอายุ 5 ปี 7 เดือน ถึง 6 ปี และกลุ่มที่มีอายุสูงกว่า 6 ปีขึ้นไปมีคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนสูงกว่า นักเรียนอนุบาลปีที่ 2 ที่มีอายุ 4 ปีถึง 5 ปี 6 เดือน อย่างเชื่อมั่นได้ทางสถิติเกือบทุกฉบับ และนักเรียนอนุบาลปีที่ 2 กลุ่มที่มีอายุสูงกว่า 6 ปี มีคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนสูงกว่า นักเรียนอนุบาลปีที่ 2 ที่มีอายุ

5 ปี 7 เดือน ถึง 6 ปี อย่างเชื่อมั่นได้ทางสถิติเพียงบางฉบับ ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มที่มีระดับชั้นแตกต่างกันพบว่า นักเรียนที่เรียนในชั้นอนุบาลปีที่ 1 และ 2 มีค่าเฉลี่ยจากแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนแต่ละฉบับย่อยและรวมทั้งฉบับสูงกว่า นักเรียนที่เรียนในชั้นเด็กเล็กอย่างเชื่อมั่นได้ทางสถิติเกือบทุกฉบับและนักเรียนที่เรียนในชั้นอนุบาลปีที่ 2มีค่าเฉลี่ยจากแบบทดสอบความพร้อมในการเรียน แต่ละฉบับย่อยและรวมทั้งฉบับสูงกว่านักเรียนอนุบาลปีที่ 1 อย่างเชื่อมั่นได้ทางสถิติเกือบทุกฉบับ นอกจากนี้ยังพบว่าแบบทดสอบแต่ละฉบับย่อย มีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมของแต่ละฉบับอย่างเชื่อมั่นได้ทางสถิติ และแบบทดสอบความพร้อมในการเรียน แต่ละฉบับย่อยมีองค์ - ประกอบร่วมกัน (Factor Loading) โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่องค์ประกอบแรกมีค่าสูงกว่า 0.40 ทุกฉบับ ยกเว้นแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนพื้นฐาน ด้านความสามารถในการจำแนกเสียง (B_1) และความพร้อมในการเรียนคณิตศาสตร์ ด้านความสามารถเกี่ยวกับการอนุรักษ์ด้านปริมาตรและการจำแนกสิ่งที่ไม่เข้าพวก (M_6) ส่วนคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์พบว่าแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนแต่ละฉบับย่อย และรวมทั้งฉบับมีความสัมพันธ์ กับแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละฉบับอย่างเชื่อมั่นได้ทางสถิติเป็นส่วนใหญ่ และแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนแต่ละฉบับย่อยมีส่วนร่วมในการพยากรณ์ คะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละฉบับโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณตั้งแต่ 0.66 - 0.83 (R_{Adj} เท่ากับ 0.57 - 0.79) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวย่อมแสดงว่าแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนพื้นฐานคณิตศาสตร์และภาษาไทย เป็นแบบทดสอบที่ประกอบด้วยข้อทดสอบที่มีคุณภาพดี มีความเชื่อมั่นค่อนข้างสูง มีความเที่ยงตรงตามโครงสร้างและความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ค่อนข้างสูงสามารถนำไปใช้ในการทดสอบความพร้อมในการเรียนของนักเรียนอนุบาลปีที่ 2 ก่อนที่จะเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้อย่างเหมาะสม

แบบทดสอบความพร้อมในการเรียนฉบับย่อยที่มีความเหมาะสม ที่จะนำไปใช้ทดสอบความพร้อมในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีคุณภาพใกล้เคียงกับการใช้แบบทดสอบความพร้อมในการเรียนทั้ง 15 ฉบับ ได้แก่ แบบทดสอบความพร้อมในการเรียนพื้นฐานด้านความสามารถในการจำแนกความเหมือน และความแตกต่างของภาพ (B_2) แบบทดสอบความพร้อมในการเรียนคณิตศาสตร์ ด้านความสามารถเกี่ยวกับความคิดรวบยอดด้านจำนวนนับ (M_1) ด้านความสามารถในการจำแนกความเหมือน และความแตกต่างของตัวเลข (M_4) และด้านความสามารถเกี่ยวกับมิติสัมพันธ์ การรับรู้เกี่ยวกับรูปทรงและความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ (M_5)และแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนภาษาไทย ด้านความสามารถในการจำแนกความเหมือน และความแตกต่าง

ของอักษรและจำตัวอักษร (T_1) และด้านความสามารถในการใช้ประสาทตาสัมพันธ์กับมือ (T_5)